

NUCLI ANTIC

**La recuperació de la
Vilanova Vella**

Carrer de l'Església

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

Plaça Llarga

LA TRANSFORMACIÓ DE LA VILANOVA VELLA

Reforç de la identitat i del patrimoni històric

La gran transformació urbanística que s'ha produït a Vilanova i la Geltrú en els darrers anys ha estat possible, en bona part, pel desenvolupament del Projecte d'Intervenció Integral del Nucli Antic (Llei de Barris) impulsat pel Govern de la Generalitat i l'Ajuntament de la ciutat, i que actualment ha arribat a la fi de la reurbanització prevista.

La feina realitzada mà a mà entre ambdues administracions ha quedat ben reflectida i ben visible a peu de carrer en diferents indrets del Nucli Antic. Passejar ara per aquí suposa descobrir de nou aquesta part de la ciutat, on espais, edificis i places han viscut una gran transformació. Parlem de la plaça de les Neus i de la plaça del Pou; de la Sala i del Cap de Creu; dels carrers de la Vilanova Vella i la seva reconversió en zones per a vianants, amb nou enllumenat i nou mobiliari urbà; de la construcció del nou Auditori... Parlem, en definitiva, d'una nova Vilanova més a mida dels veïns i veïnes que la viuen i de la ciutadania que la gaudeix.

Aquest gran projecte del 2006 s'ha convertit l'any 2011 en una realitat que es fa evident amb la reurbanització de 23 carrers, la millora i rehabilitació de cinc places o les obres que han pogut fer els particulars d'un centenar d'edificis que han estat rehabilitats amb les subvencions que ha aportat el Projecte d'Intervenció Integral del Nucli Antic.

Però la Llei de Barris no ha estat només una eina de transformació urbanística del Nucli Antic de VNG. Mitjançant aquesta llei, s'han realitzat accions de millora i de cohesió social, com el Pla d'Acció Comunitària, amb l'objectiu d'aturar la degradació socioeconòmica i cultural que havia patit el barri i posar les bases per al reforç de la identitat d'aquest indret de la ciutat. Les millores realitzades han donat un nou valor a la Vilanova Vella com a punt atractiu per residir-hi però també per ubicar-hi nous centres d'activitat econòmica.

A continuació us convidem a fer un passeig per la nova Vilanova Vella, des de la plaça de les Neus fins a la plaça Llarga, passant pels carrers de Mossèn Cots i de Sant Pere, o des de la plaça de les Neus fins al carrer dels Horts, passant pel carrer de la Bomba i el carrer de Josep Anton Marquès. En definitiva, us convidem a conèixer, primer sobre el paper i després trepitjant el carrer, la manera com s'ha modernitzat la part més vella de la ciutat.

La Llei de Barris retorna al Nucli Antic l'activitat i reforça la identitat

Plaça de les Casernes. Foto: A. Goula

Aquest mes de desembre han finalitzat les obres previstes en el PINA, un projecte que s'emmarca en la Llei de Barris, promoguda per la Generalitat de Catalunya.

Els primers treballs es van iniciar l'any 2007, engegant així la remodelació integral i transversal d'aquesta històrica part de la ciutat a través de diferents eixos d'actuació.

A banda de treballar directament sobre la urbanització de carrers, el projecte ha tingut una dimensió global que ha influït positivament en aspectes socials, econòmics i culturals molt importants. Així doncs, el seu enfocament no s'ha basat només en l'anàlisi tècnica i financera, sinó també en les expectatives dels qui hi viuen, mitjançant el Consell Assessor i la millora de la integració d'aquesta zona a la ciutat apropant-la al centre. Per aquest motiu, quan s'analitza l'actuació del

PINA s'ha de parlar més de revitalització que de rehabilitació.

En aquest sentit, s'ha aconseguit actualitzar el Nucli Antic de la ciutat per tal de retornar-li la seva identitat i patrimoni històric. S'ha aturat la degradació urbanística, socioeconòmica i cultural que vivia gràcies a la millora i adaptació d'infraestructes i

El Nucli Antic té una població de 4.713 residents, amb un total de 2.002 nombre d'habitatges

equipaments i a la seva adequació respecte les necessitats de la població resident, incrementant així l'atractiu com a lloc de residència.

Tot això s'ha aconseguit seguint una filosofia basada en la importància d'un centre de ciutat global i fàcilment accessible per als vianants. Potenciar aquesta connexió amb el conjunt de la ciutat ha permès renovar el barri, fer-lo més acollidor gràcies a la revalorització del patrimoni i a la creació de nous espais públics. Tots aquests elements han suposat un major desenvolupament social gràcies a l'enfortiment del teixit ciutadà i cultural que ha afavorit la cohesió del Nucli Antic a tots els nivells.

La diagnosi l'any 2006 parlava de despoblament, degradació i risc d'exclusió social

El Nucli Antic de Vilanova i la Geltrú, amb una superfície superior a les 20 hectàrees, és la zona compresa entre el carrer del Pare Garí, el carrer de l'Aigua, la plaça de les Neus, el carrer de Sant Pere, la plaça de la Peixateria, la plaça del Pou, el carrer de la Pastera, la plaça de les Casernes, el raval de la Pastera, el carrer de l'Hospital, el carrer de Sant Magí, la plaça del Cap de Creu i el carrer de Tarragona.

En els darrers anys estava patint un creixent índex de despoblament, provocat en gran part per la degradació tant a nivell d'edificació com social i econòmic. A més a més, a tot això se li havia de sumar el risc d'exclusió social que patia per l'increment de la població immigrant i el dèficit d'equipaments, xarxes de serveis i d'espai públic.

Tot i això, el barri comptava amb una gran potencialitat històrica, de manera que s'havia de dur a terme un procés de revitalització a tots els nivells per tal de convertir-lo en referent de la vida quotidiana de tota la població i un espai de cohesió social i de participació ciutadana.

Per aconseguir-ho, algunes de les principals actuacions que s'han dut a terme són la millora de les condicions d'habitabilitat i d'espai públic per fer la zona més atractiva com a lloc de residència (especialment per als joves); la dinamització dels atractius turís-

tics i del teixit comercial existent promovent també la instal·lació de nous comerços; l'adaptació i millora dels equipaments i l'espai públic per tal d'acollir la vida comunitària; l'ajuda a la formació sociocultural dels col·lectius més necessitats de la zona a partir de programes formatius i/o esportius, entre d'altres; la potenciació del trànsit a peu i amb bicicleta per aprofitar el centre històric, també revaloritzat, i enfortir el teixit associatiu i la participació, facilitant així la integració de la població immigrant.

El Nucli Antic de Vilanova i la Geltrú té una superfície superior a les 20 hectàrees

Un treball urbanístic

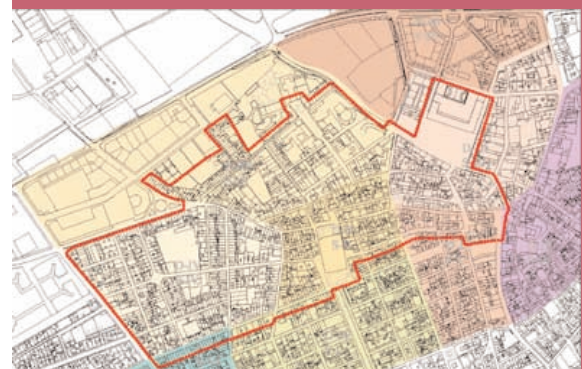
El projecte ha servit per anul·lar la majoria de barreres arquitectòniques a la vegada que ha posat en valor el patrimoni. Un clar exemple d'aquesta voluntat ha estat la recuperació de La Sala, ara Centre d'Art Contemporani

Un dels eixos principals en els quals s'ha basat la revitalització del Nucli Antic ha estat el treball urbanístic. El conjunt d'aquesta transformació ha permès trencar amb moltes de les barreres arquitectòniques que dificultaven la mobilitat dels ciutadans, fet molt important ja que el 18% del veïnat té més de 65 anys.

La Llei de Barris

Amb la voluntat de millorar les condicions de vida de tots els ciutadans, especialment d'aquells que resideixen en els entorns urbans més fràgils, la Generalitat de Catalunya aprovava l'any 2004 una llei de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial. Mitjançant aquesta llei es va crear un fons financer a disposició dels ajuntaments que presentessin projectes de rehabilitació integral de barris, àrees urbanes i viles en general.

Es preveïen quatre convocatòries, una per any. Va ser en la tercera convocatòria, de l'any 2006, quan la ciutat de Vilanova i la Geltrú, i més concretament el seu nucli antic, quedava inclosa en la relació de municipis seleccionats.

A més a més, aquestes barres actuaven també com elements dissuasius a l'hora de plantejar-se la possibilitat d'instal·lar algun tipus d'activitat econòmica, mentre que després de l'actuació aquestes no només han desaparegut, sinó que s'ha potenciat la figura del vianant respecte el trànsit rodat per fer créixer l'activitat social i econòmica.

Aquest procés s'ha dut a terme a diferents nivells, ja que a banda de la transformació de carrers, el Projecte d'Intervenció Integral del Nucli Antic ha posat també un especial interès en promoure la revalorització dels elements del patrimoni arquitectònic, urbanístic i cultural. En aquest sentit, alguns d'aquests projectes són La Sala, convertit actualment en Centre d'Art Contemporani, i la rehabilitació de façanes d'edificis, alguns d'ells inclosos en el Pla de Catàleg, i la neteja i restauració de la font monumental de la plaça del Pou.

Revitalització patrimonial i arquitectònica

El Nucli Antic de la ciutat compta amb un patrimoni arquitectònic i urbanístic molt elevat. Abans de l'inici del PINA, aquest havia perdut part de la seva identitat a causa de la degradació, per la qual cosa es va decidir actuar per tal de revitalitzar-lo i pareciar-lo en la seva màxima esplendor. Alguns dels elements que formen aquest patrimoni són La Sala, la font de la plaça del Pou, l'Orfeó Vilanoví, l'Església Parroquial de Sant Antoni Abat o la Casa Miró, entre d'altres.

La font de la plaça del Pou

Inclusa en la reurbanització de l'Eix 1, la font artística que es troba a la plaça del Pou està dedicada a l'arquibisbe Armanyà. Es va construir l'any 1861 per commemorar la primera portada d'aigua potable a la ciutat.

Amb la reforma del conjunt de la plaça, la font queda destacada en el nou projecte. A més a més, un cop acabades les actuacions en aquest indret es plantarà un dels margallons que hi havia a la plaça de Neus abans de la seva reforma.

Orfeó Vilanoví

L'Orfeó Vilanoví. Un espai revitalitzat pel PINA

L'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú i la Parròquia de Sant Antoni Abat van signar un conveni de col·laboració per tal de fer de l'edifici de l'Orfeó Vilanoví el centre del conjunt d'activitats de caire social i cultural que es porten a terme des del PINA, i que s'integren en l'anomenat 'Pla d'Acció Comunitària'.

A més, l'acord també ha de servir per ajudar a rehabilitar aquest edifici emblemàtic de VNG, tant del seu interior com de la façana. Així doncs s'ha realitzat diversos treballs a la planta baixa com la reparació de les humitats, treballs de pintura, actuació en els elements de fusta, treballs d'adequació de les sales que s'utilitzen (amb la col·locació de nous punts de llum) i el poliment del paviment de marbre del vestíbul.

El 18% del veïnat supera els 65 anys

Plaça del Pou

El projecte de La Sala

Vilanova i la Geltrú disposa, des de 2007, d'un nou espai cultural dedicat a l'art contemporani, La Sala. El projecte ha permès la recuperació i reforma d'un dels edificis històrics de VNG de principis del segle XIX, considerat el teatre més antic de Catalunya que encara es conservava. Per aquest motiu l'actuació es va fer respectant la coberta amb grans voltes i mantenint el principal valor arquitectònic i singular de l'espai, seguint així la línia de revalorització del patrimoni marcada pel projecte.

La Sala es va inaugurar el juny de l'any 2007.

Des d'aleshores s'han fet més de 36 exposicions als tres espais de què disposa la instal·lació

Vint-i-tres carrers reurbanitzats, cinc places recuperades

Edificis singulars del Nucli Antic

També cal destacar, a banda dels esmentats, altres edificis que s'ubiquen a la Vilanova Vella i que, en la majoria dels casos, es troben dins del Pla de Catàleg. És el cas, per exemple, de l'Església Parroquial de Sant Antoni Abat i el seu campanar, la Casa Nin, la Casa Ignasi Font, la Casa Freixedes (Cal Segimon), la Casa Miró i Pascual, la Casa Torrents i Marquès (Ca l'Onclet) o la Casa Antoni Amela.

Un nou centre accessible als vianants

Una part molt important de les actuacions urbanístiques ha estat l'adequació dels carrers. En la majoria de casos els treballs que s'hi ha dut a terme han estat la retirada del paviment existent, el soterrament de la instal·lació elèctrica de l'enllumenat públic i la pavimentació del carrer en plataforma única.

Abans de la posada en marxa del PINA, els carrers de la part antiga de Vilanova estaven formats per una pavimentació a dos nivells, que separava el pas de vianants del trànsit rodat. Aquesta segregació es produïa mitjançant voreres, formades per una vorada de pedra natural calcària i panot hidràulic de morter de ciment. El vial rodat estava compost en la superfície per una rodadura d'aglomerat asfàltic.

Quant a la vegetació, la presència d'arbres era gairebé nul·la. La recollida d'escombraries es feia amb contenidors vistos en superfície a tot el Nucli Antic. I referent a la il·luminació, s'utilitzaven en la majoria de carrers lluminàries de braç de paret, de model antic i poc eficient, o làmpades de vapor de mercuri.

*S'han eliminat
4.976,07 metres
quadrats de voreres*

Carrers de Santa Anna, dels Estudis i plaça de Miró i Soler

L'obra ha consistit en la reforma i adequació d'uns carrers i d'una plaça que no reunien les condicions d'accessibilitat òptimes i on s'ha volgut donar prioritat als vianants (prioritat invertida).

També, i dins del projecte, s'ha reformat completament la instal·lació de l'enllumenat públic. En aquest sentit, s'han col·locat projectors d'alt rendiment i de baix consum, que eviten la contaminació lumínica.

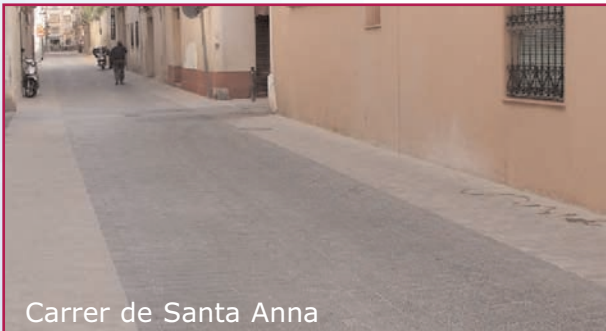
A banda, i on ha estat possible, s'han eliminat els creuaments d'instal·lacions aèries existents.

Finalment, s'ha instal·lat una nova xarxa d'aigües pluvials, ja que l'existent era insuficient.

El Campanar

*S'han instal·lat 56 noves papereres i
17 nous bancs a la Vilanova Vella*

Carrer de Santa Anna

Carrer dels Horts

Plaça de Miró i Soler

Plaça de les Casernes. Foto: A. Goula

Inaugurada el desembre de 2007, la nova plaça de les Casernes disposa ara d'una superfície de 7.680 metres quadrats i té instal·lada en un dels seus extrems una escultura de l'artista basc Juanjo Novella

La plaça de les Casernes i carrers Casernes i Olesa de Bonesvalls

Amb la reurbanització i millora de la plaça de les Casernes, la ciutat ha recuperat un espai emblemàtic i força degradat per a la seva activitat social i lúdica. Ara la plaça disposa d'una superfície de 7.680 m² i té instal·lada en un dels seus extrems una escultura del basc Juanjo Novella, guanyador del concurs públic convocat per aquest motiu. L'escultura és una porta d'acer de sis metres d'alçada.

La plaça també compta amb un nou espai de jocs infantils, zones de repòs i d'ombra. A més a més, s'hi han plantat més de 100 arbres d'una desena d'espècies diferents i 15 tipus d'arbustos. L'actuació ha

inclòs l'adequació de canalitzacions de serveis i l'ampliació de les voreres dels carrers que l'envolten, a més de la construcció d'un nou aparcament soterrat.

Juntament amb la reforma de la plaça s'ha dut a terme la intervenció en els carrers del seu voltant, d'Olesa de Bonesvalls i de les Casernes, i que ha servit per ampliar les voreres, renovar l'asfalt i substituir-lo per un de tipus sonoreductor. El paviment utilitzat per a la calçada redueix l'impacte acústic del pas dels pneumàtics dels vehicles. Es prioritza l'atenció als transeünts amb l'ampliació de les voreres i en els passos de vianants s'han fet rampes per facilitar l'accessibilitat. Al llarg del carrer s'ha incorporat arbrat.

Carrers de Tarragona, dels Picapedrers i de l'Aigua

Aquests carrers ja s'ubiquen en la zona de l'eixample de Vilanova. Molt propers al centre, eren en la seva majoria carrers estrets, excepte el carrer de Tarragona, i que estaven pensats pràcticament només per als vehicles. Els paviments que tenien demanaven la seva remodelació per millorar el trànsit de vianants i de vehicles.

Així, doncs, al tram del carrer de Tarragona, entre el carrer del Pare Garí i el carrer dels Estudis, s'ha ampliat el costat sud de la vorera, s'han instal·lat nous serveis d'enllumenat, de reg i xarxa municipal de reserva. S'ha asfaltat i pavimentat tota la calçada i s'ha col·locat nova senyalització, nou mobiliari urbà i contenidors soterrats. També s'ha plantat arbrat i s'ha traslladat la parada de l'autobús urbà.

Carrer de Tarragona

Quant al carrer dels Picapedrers, entre el carrer de Tarragona i el carrer de l'Aigua, s'ha canviat el sentit de la circulació al tram sud. Hi ha nous serveis d'enllumenat i xarxa municipal de reserva, pavimentació de plataforma única, separació entre via-

nants i vehicles per pilones, nova senyalització i nou mobiliari urbà, amb papereres, bancs, jardineres i aparcament per a bicicletes. També s'ha millorat la jardineria, plantes arbustives i el manteniment de l'arbrat existent.

Carrer dels Picapedrers

I finalment al carrer de l'Aigua, entre el carrer de Santa Anna i el carrer Pare

Els eixos del Nucli Antic són fruit d'una mateixa idea de paisatge

Garí, s'ha mantingut la continuïtat amb el tram ja existent, i s'ha separat la zona de vianants de la de vehicles mitjançant pilones. S'han col·locat nous serveis d'enllumenat i xarxa municipal de reserva. La pavimentació és ara de plataforma única, amb nova senyalització i noves papereres.

Carrer de l'Aigua

La reurbanització dibuixa cinc circuits diferents

Els eixos en què es divideix la reforma del Nucli Antic són fruit d'una mateixa idea de paisatge. En aquest sentit, els diferents circuits establerts pretenen unificar tots els carrers per tal de remarcar el seu caràcter d'eix que integra tot l'espai urbà i on ara es prioritza els vianants enfront dels vehicles.

Els treballs en els diferents eixos segueixen els criteris generals que donen unitat a l'actuació global del Nucli Antic i on es dóna prioritat als vianants enfront dels vehicles. Les obres han consistit en la pavimentació i urbanització dels carrers en plataforma única, els treballs d'adequació de les instal·lacions, el soterrament del cablejat per al nou enllumenat dels carrers i la col·locació de nou mobiliari urbà.

El cost de les obres de reurbanització dels diferents eixos és de 3.613.233 euros

Eix Verd

Està format per l'itinerari que comença a la plaça de les Neus i segueix pels carrers de Mossèn Cots, de Sant Pere i la plaça Llarga. És un itinerari que dóna continuïtat a la plaça de les Neus fins arribar a la plaça de les Casernes.

S'ha volgut fer palès la prioritat per l'ús dels vianants respecte el trànsit de vehicles a motor, a la vegada que s'ha millorat l'espai públic de la plaça de les Neus integrant-la amb el seu entorn, especialment amb la rambla Principal.

En aquest sentit, el seu objectiu és apropar el nord de la ciutat al Nucli Antic a partir d'un recorregut exclusiu per als ciutadans amb un presència destacada de vegetació.

La nova plaça de les Neus ha guanyat en superfície

Plaça de les Neus

Mitgera del carrer de Sant Pere

La primera actuació que es va realitzar va ser la reducció de l'alçada per tal d'aportar seguretat i estabilitat a l'edifici i, posteriorment, es va dur a terme l'arrebossat i el pintat.

Una de les principals novetats de la reforma de la paret és la instal·lació de diverses estructures metàl·liques que simulen plantes enfiladisses. Aquestes seran recobertes properament per enfiladisses

Carrer de Sant Pere (abans)

naturals. A més, la ubicació d'aquestes estructures coincideix amb cadascuna de les parets mitgeres de l'edifici, de manera que no impedirà l'obertura de cap finestra per part dels veïns.

Amb aquesta actuació, el carrer de Sant Pere s'ha eixamplat, aconseguint així una uniformitat en el seu traçat i una major amplitud a tot el vial, de manera que ara l'església és visible al llarg de tota la via. En aquest sentit, el carrer també ha guanyat en aspecte i seguretat.

Carrer de Sant Pere (ara)

Eix 3

Està format per l'itinerari que comença a la plaça de les Neus i segueix pel carrer de la Bomba, carrer de Josep Anton Marqués i finalitza al carrer dels Horts.

La reurbanització d'aquest eix ha suposat la supressió del trànsit rodat, l'establiment de zones de càrrega i descàrrega, la pavimentació a un sol nivell, el soterrament dels contenidors d'escombraries, la revisió de l'enllumenat existent, entre d'altres.

Carrer dels Horts

Eix 2

Està format per l'itinerari que va del carrer Major, passa pel carrer del Campanar i arriba fins a la plaça Llarga

La reurbanització d'aquest eix segueix els criteris generals que donen unitat a l'actuació global del Nucli Antic i on es dóna prioritat als vianants enfront dels vehicles.

La proposta també reconeix el caràcter particular i la història del carrer Major.

Carrer Major

Eix 1

Amb una superfície de 2.804 metres quadrats, inclou el carrer del Fossar Vell, plaça de l'Arxiprest Llorenç Garriga, carrer de l'Església, carrer de Sant Antoni, plaça Llarga, carrer del Palmerar, carrer del Palmerar de Baix i plaça del Pou.

Un dels elements més destacats d'aquest eix és la reforma de la plaça del Pou. S'ha volgut remarcar el paper tant important que va jugar aquest indret, ja que va acollir la primera font d'aigua de la ciutat.

A més, la seva ubicació, a la frontera entre Vilanova i la Geltrú també serà un punt de referència de la reforma. En aquest sentit, s'elevà el paviment en el punt d'unió entre ambdues zones per donar continuïtat.

Plaça del Pou

Plaça Llarga

Eix 4

Està format pels carrers de Sant Josep, de l'Hospital, de Joaquim Mir i de l'Ametller.

Les obres han consistit en la retirada del paviment existent, el soterrament de la instal·lació elèctrica de l'enllumenat públic i la pavimentació de carrer en plataforma única.

Carrer de Sant Josep

Fins a 66 nous exemplars d'arbres s'han plantat en l'àmbit de la Vilanova Vella

Nous arbres i plantes

La vegetació també juga un paper important en la remodelació del Nucli Antic, ja que és un element directament relacionat amb la prioritat de la figura del vianant respecte el trànsit rodat. En aquest sentit, la nova vegetació es centra en "prunus", presents a la plaça Arxiprest Llorenç Garriga, carrer de Sant Pere, i plaça Llarga; palmeres, plantades a la plaça de les Neus, carrer de Sant Pere i plaça Llarga; til·lers, al carrer de Sant Josep.

A més a més, en indrets com la plaça Llarga i el carrer de Sant Josep s'ha mantingut l'arbrat existent abans de la reforma.

potenciat la prioritat invertida a tots els carrers, és a dir, s'ha afavorit especialment l'ús de l'espai públic per a vianants i bicicletes.

Cal tenir en compte que els carrers del Nucli Antic de Vilanova i la Geltrú, com passa en moltes altres ciutats, no van ser dissenyats per al trànsit amb motor, sinó que són estrets i amb radis de gir petits. Per impulsar la convivència del seu veïnat i la dinamització comercial s'ha optat per atorgar als vianants la màxima preferència.

En aquest sentit, totes les obres de reurbanització dels carrers del Nucli Antic han anat dirigides a potenciar l'ús per part dels vianants, de manera que s'han convertit en vies de calçada única i s'han suprimit les pilones.

Després de les obres, el Nucli Antic compta amb quatre illes de contendidors soterrats

La prioritat per als vianants i les bicicletes

L'ordenació de la mobilitat al Nucli Antic ha seguit la filosofia que marca el PINA, basada en la importància d'un centre de ciutat global i fàcilment accessible pels vianants per tal de revitalitzar el barri a nivell social, cultural i comercial. En aquest sentit, s'ha

Nova pavimentació

Quant a l'enllumenat, s'han posat 134 nous fanals i aplics i 79 punts de llum amb Leds

L'altra cara de l'urbanisme: l'acció social

Plaça de les Casernes

El Nucli Antic de Vilanova i la Geltrú havia experimentat en els darrers anys un procés de degradació urbanística, econòmica i social molt important. Alguns dels processos que estaven afectant el barri a nivell social i econòmic eren, entre d'altres, el creixent abandonament del barri tant de residents com d'activitats econòmiques, l'envelliment de la població, l'alt percentatge de nousvinguts, l'alt índex d'atur, el baix nivell educatiu o l'escassetat de serveis per a la ciutadania

Però en el marc del del Projecte d'Intervenció Integral del Nucli Antic no tan sols s'han dut a terme treballs en l'àmbit de l'urbanisme, sinó que també s'ha desenvolupat un programa d'acció social molt destacable i important.

Per millorar aquesta situació, dins del PINA s'han dut a terme diverses mesures que han derivat en un major desenvolupament social gràcies a l'enfortiment del teixit ciutadà i cultural que ha afavorit la cohesió del Nucli Antic a tots els nivells.

El Pla d'Acció Comunitària millora la qualitat de vida d'infants, joves, grans, nouvinguts i dones

Davant d'aquesta realitat, el **Pla d'Acció Comunitària** ha estat i és un procés d'intervenció social que persegueix millorar les condicions de vida del barri així com enfortir la capacitat d'implicació social, d'autonomia i de convivència veïnal. Amb les accions d'aquest pla es pretén cobrir les mancances existents al barri, com complementar l'educació en temps de lleure d'infants i joves, portar a terme dinàmiques de treball intergeneracional, fomentar la participació voluntària, potenciar el respecte i la convivència entre els ciutadans del barri o incrementar el nombre d'activitats culturals.

En aquest sentit, el principal objectiu del projecte és aconseguir millorar la qualitat de vida dels veïns i veïnes del Nucli Antic, especialment d'aquells amb més vulnerabilitat social.

A més a més, també s'ha marcat com a altres objectius incrementar i millorar la qualitat de l'oferta cultural, d'oci i de formació al barri aprofitant els equipaments existents així com els espais públics del barri (**dinamització**); promoure l'educació en els valors de convivència, bon veïnatge, solidaritat intergeneracional, respecte a la diversitat, ajuda mútua (**convivència**); fer partícips a les entitats, els comerços i els veïns i veïnes del barri a títol individual en un procés de treball col·lectiu que permeti consensuar i definir propostes conjuntes a

mig i llarg termini, fomentar l'associacionisme (**participació**), i treballar transversalment amb la resta de regidories de l'ajuntament (**transversalitat**).

El Pla defineix quatre col·lectius prioritaris als quals s'adrecen les actuacions que es porten a terme: infants i joves, gent gran, població nouvinguda i dones. A més a més, també s'han realitzat accions destinades a millorar la convivència i el civisme, a recuperar la memòria històrica i identitat del barri i a promoure la participació veïnal en el procés de revitalització que s'està duent a terme.

Entre el 2008 i el 2010 s'han realitzat fins a 40 projectes socials destinats a gent gran, infants i joves i nouvinguts

Infants i joves

Són un dels col·lectius del nucli antic que requereix d'una major atenció, especialment aquells que tenen dificultats en el seu procés de socialització, amb unes característiques personals sovint lligades a un entorn familiar i social desfavorable.

Els programes que es desenvolupen en aquest àmbit pretenen enfortir la xarxa d'atenció als nois i noies en situació més vulnerable d'aquest barri. Alguns d'aquests serveis són:

Casal del Nucli Antic: té com a espai de referència l'Orfeó Vilanoví i és un punt de trobada per als infants i joves del Nucli Antic en el marc del temps extraescolar.

Ludoplaça: és una ludoteca a l'aire lliure on cada setmana els més menuts podran divertir-se amb un munt d'activitats infantils.

Crea i Aprèn: és un programa de reforç escolar amb treball de continguts i hàbits d'estudi adreçat a infants i joves escolaritzats en centres públics i concertats de la ciutat i derivats pel personal docent. El poden demanar infants i joves en situació de retard escolar i amb manca de possibilitats de la família per motius econòmics i formatius, amb la prèvia valoració positiva per part dels Serveis Socials d'Atenció Primària.

Activitats realitzades
entre el 2008 i el 2010

Tallers d'envelliment
actiu: 6

Activitats per a infants i
joves (reforç escolar,
casals, activitats de
carrer): 15

Formació per a dones,
treball familiar: 3 cursos

Població nouvinguda
(català, tallers d'inter-
canvi cultural...): 12

Accions per a persones
amb dependències: 4

Gent gran

Les accions adreçades a la gent gran del nucli antic tenen l'objectiu de donar resposta a les problemàtiques derivades de l'envelliment de la població del barri.

Des de l'any 2009 es desenvolupa, conjuntament amb Serveis Socials, el Programa d'atenció a les persones en situació de dependència del Nucli Antic a través del qual es detecten i valoren situacions de risc i es dona suport als cuidadors/es de persones dependents. Alguns dels serveis que es presten són atenció domiciliària, arranjaments d'habitatges, menjador de Can Pahissa (beques i transport adaptat), menjars a domicili, neteja de la llar (per a persones grans i/o amb discapacitats), préstec material ortopèdic i ajuts tècnics, servei de dutxa i teleassistència domiciliària.

Paral·lelament, també s'impulsen activitats per promoure un envelliment actiu i satisfactori conjuntament amb el Pla de la Gent Gran.

Nouvinguts

El Nucli Antic de Vilanova és un dels barris de la ciutat que presenta un percentatge més elevat de població extracomunitària. Des del PINA es desenvolupen accions en el territori conjuntament amb altres regidories com Serveis Socials i Convivència, que tenen l'objectiu de promoure l'acollida de les persones nouvingudes així com la convivència ciutadana a través de la formació i la sensibilització.

Alguns d'aquest programes són els **Cursos de català**, d'una durada de 20 hores; el taller **Dona, Identitat i Diversitat**, que pretén fomentar la convivència a partir de la creació d'un espai de trobada per a dones de diferents orígens i edats de la ciutat disposades a descobrir altres formes de ser i estar en el món, i que vulguin intercanviar coneixements i sobretot compartir experiències; **Grup de Dones del Magreb**, adreçat a dones provinents del Magreb que presenten alguna dificultat en el seu procés d'adaptació i que a través de diverses sessions conduïdes per una psicòloga, una traductora i un tècnic/a especialista, treballen aspectes com el sistema català de salut, el sistema educatiu català, els espais de lleure, la legislació, la inserció laboral i les prestacions socials

Dones

L'alt índex d'atur entre les dones és un altre dels problemes de la zona, pel que s'ha creat el **Curs de Treball familiar**, que pretén facilitar el retorn o la incorporació de les dones en el mercat de treball, donar prestigi social i valor professional al sector d'ocupació emergent de serveis a les persones que habitualment es desenvolupa en l'àmbit domèstic-familiar de manera gratuïta i pel col·lectiu. Compta amb la col·laboració de l'IMET.

Explicar cada projecte, clau per implicar a veïns i veïnes

Un dels mecanismes de treball que ha fet servir el Projecte d'Intervenció Integral del Nucli Antic per explicar cada un dels projectes previstos als veïns i veïnes de cada un dels punts afectats i a la ciutadania en general ha estat les **trobades de presentació**.

En aquestes trobades, regidors de l'equip de Govern, acompanyats per tècnics municipals i pels arquitectes redactors explicaven els diferents projectes de reurbanització. Les trobades també servien per fer partícips als ciutadans per tal de fer palès qualsevol dubte que els generés la intervenció.

També servien per explicar als veïns i veïnes les mesures que es prenen des de l'Ajuntament per tal d'evitar al màxim possible les molès-

ties a la ciutadania, així com el seguiment de tots els processos de treball.

Un dels objectius que s'havia marcat en el Pla de Mandat 2007-2011 de l'Ajuntament de VNG era la creació del **Consell Assessor del Nucli Antic** i del Paisatge Urbà, amb la finalitat d'analitzar, discutir i consensuar projectes de ciutat com el Pla de Millora Urbana, el propi PINA i el Pla de Catàleg i del Paisatge Urbà de Vilanova i la Geltrú. La intenció era que els membres del Consell aportessin visions plurals i diferents a l'hora de dissenyar un nou mosaic de ciutat, de manera que aquesta creixés a través del consens i la cohesió social.

Així doncs, aquest ha esdevingut com a instrument fonamental de participació ciutadana en el marc del nucli antic i el paisatge urbà de la ciutat. A més, compta amb les

El Consell Assessor del Nucli Antic s'ha reunit 12 vegades des que es va crear el 2007

Així mateix s'han fet diverses assemblees de veïns i veïnes per presentar la reurbanització dels diferents carrers

facultats necessàries per tal que aquesta participació sigui activa i no resti reduïda a una presència merament testimonial.

Els membres que formen el Consell són:

- entitats i associacions
- representants del Comitè d'avaluació i seguiment del PINA
- sectors professionals
- personal tècnic municipal
- representants sindicals
- sectors empresarials
- equip de gestors del projecte
- ciutadans interessats
- govern
- grups polítics municipals

Trobada amb veïns i veïnes a l'Orfeó Vilanoví

Neteja de pintades

Netejar grafits per fomentar el civisme i la convivència

En aquest sentit, durant els mesos de gener a març de 2010 es va posar en funcionament un servei extraordinari de neteja de pintades en façanes i parets d'immobles ubicats dins de l'àmbit del Projecte d'Intervenció Integral del Nucli. Per a desenvolupar el servei, es va comptar amb 3 peons de neteja que van entrar a formar part de la Unitat de Serveis Municipals (USM) i van estar en tot moment tutelats per un coordinador de la brigada. Respecte la metodologia de treball, a finals del 2009 els serveis municipals van elaborar un inventari dels grafits que hi havia en el Nucli Antic de la ciutat tant en edificis de titularitat privada com

edificis públics. Concretament se'n van detectar 262 dins del perímetre d'actuació que equivalien a 801 m² de paret per pintar. Durant la campanya de neteja es van eliminar un total de 136 grafits entre els edificis públics i privats, que representa un 52% dels que es van detectar a l'inici de l'actuació.

També es va dur a terme la campanya **Cada cosa al seu lloc**, en la qual dues informadores repartien i explicaven a peu de carrer diversos materials informatius sobre tinença responsable d'animals, la gestió de residus i la neteja viària.

Una altra de les accions adreçades a millorar la convivència és el **Banc del Temps**. Aquest projecte promou l'intercanvi gratuït de serveis

Paral·lelament a les accions adreçades als col·lectius més vulnerables, es desenvolupen programes per a fomentar les actituds cíviques cap al barri i els seus veïns i veïnes, millorar les condicions de neteja de l'entorn del Nucli Antic i la convivència ciutadana

entre persones, fomentant l'oportunitat de conèixer i confiar en els altres per tal de resoldre necessitats de la vida quotidiana. Cada persona ofereix uns serveis o activitats i, a canvi, pot demanar serveis d'altres socis i sòcies. Cada persona adscrita disposa d'un llistat dels serveis que es poden intercanviar i d'un talonari de temps que utilitzarà en cada moment que usi el seu temps a favor d'una altra persona.

En aquest sentit, els serveis que s'intercanvien els proposen els mateixos socis, de manera que n'hi ha de tant diversos com practicar idiomes, acompanyar gent gran a comprar, reparacions domèstiques, passejar gossos, passar textos a l'ordinador, tasques de jardineria, assessorament laboral, etc.

Durant la campanya de neteja es van eliminar un total de 136 grafits

El Banc del Temps compta amb 68 participants que ofereixen més de 60 serveis diferents

Memòria històrica del barri

Un dels principals objectius del PINA ha estat la revitalització cultural i del patrimoni. En aquest sentit, a banda de realitzar diversos treballs urbanístics per millorar l'estat del patrimoni de la zona, també s'han dut a terme una sèrie d'activitats de caire cultural com exposicions fotogràfiques, conferències o la publicació d'un llibre, que donen a conèixer la història del Nucli Antic.

Capta el Nucli Antic és el nom de l'exposició resultant de quatre tallers participatius, dirigits per diferents fotògrafs locals de la ciutat, amb l'objectiu de captar, mitjançant l'art de la fotografia digital, els espais més interessants, els racons més encantadors i els moments més quotidians, entre d'altres aspectes, del Nucli Antic de Vilanova i la Geltrú. El material realitzat al llarg d'aquests tallers va conforma una mostra, que es va poder veure entre juny i juliol al Centre d'Art contemporani La Sala, que va permetre conèixer alguns aspectes del passat, descobrir la situació del present i poder participar en que sigui millor en el futur.

Els carrers de Vilanova i la Geltrú, la Vilanova Vella, és una publicació que descriu la història dels carrers de Vilanova i la Geltrú inclosos en el Projecte d'Intervenció Integral del Nucli Antic. Els textos han estat elaborats per Josep Maria Sabater i Alfred Castells i han comptat amb el suport tècnic de Vicenç Carbonell.

Cicle Fem memòria! Quan a Vilanova sonaven les sirenes (1938-1939). És un cicle que pretén donar a conèixer la història d'un dels elements patrimonials més característics del nucli antic de la ciutat, els refugis antiaeris de sota l'església de Sant Antoni Abat, així com altres aspectes relacionats amb els bombardejos que va patir la ciutat entre 1938 i 1939.

S'han dut a terme diverses conferències, visites guiades als refugis de sota l'església de Sant Antoni Abat i una exposició on es reproduïx, a partir de documents i fotografies de l'època, la història dels refugis antiaeris que es varen començar a construir a partir de 1937 a la nostra ciutat així com la dels bombardejos que va patir la vila entre 1938 i 1939.

En els tres primers anys s'han rehabilitat 75 façanes

La convocatòria de l'any 2010 ha rebut 69 sol·licituds

La previsió a finals del projecte és de més de 100 façanes rehabilitades

Concessió d'ajuts en l'actuació del Nucli Antic

Dintre del Projecte d'Intervenció Integral del Nucli Antic, però també en l'àmbit del Cap de Creu, l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú ha obert cada any una convocatòria de sol·licitud d'ajuts destinats a revitalitzar i actualitzar aquesta zona de la ciutat. Els conceptes pels quals es podien sol·licitar les subvencions econòmiques eren la reparació de façanes i altres elements col·lectius (cobertes, terrats, elements interiors, patis, escales, etc.), la instal·lació d'ascensors en edificis residencials situats

dins l'àmbit del Nucli Antic, amb una alçada mínima de planta baixa i dues plantes i la instal·lació d'infraestructures comunes de telecomunicacions (telefonía, cable o televisió).

En la convocatòria de subvencions, l'octubre de 2009 l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú signava un conveni de col·laboració amb 'la Caixa' per tal de facilitar l'obtenció de finançament a aquells veïns i veïnes del Nucli Antic que s'acullien a aquests ajuts. D'aquesta manera els sol·licitants de les subvencions podien disposar de facilitats financeres per poder tirar endavant la rehabilitació.

Convocatòria 2007

Es van rebre un total de 23 sol·licituds subvencionables, amb un pressupost total de 177.924,84 euros:

- 21 sol·licituds de reparació de façanes i altres elements comuns
- 4 sol·licituds per instal·lació d'ascensors
- 4 sol·licituds per instal·lació d'infraestructures comunes de telecomunicacions

Convocatòria 2008:

Es van rebre un total de 31 sol·licituds subvencionables, amb un pressupost total de 265.197,06 euros:

- 28 sol·licituds de reparació de façanes i altres elements comuns
- 1 sol·licitud per instal·lació d'ascensors
- 4 sol·licituds per instal·lació d'infraestructures comunes de telecomunicacions

Convocatòria 2009:

Es van rebre un total de 28 sol·licituds subvencionables, amb un pressupost total de 603.638,95 euros:

- 26 sol·licituds de reparació de façanes i altres elements comuns
- cap sol·licitud per instal·lació d'ascensors
- 4 sol·licituds per instal·lació d'infraestructures comunes de telecomunicacions

Convocatòria 2010:

La quarta i última convocatòria d'ajuts tenia un pressupost de 500.000 euros

- s'han rebut un total de 69 sol·licituds que ara caldrà valorar.

Façana rehabilitada gràcies a la convocatòria del 2007

La millora de les instal·lacions comuns d'aigua

La Companyia d'Aigües de Vilanova i la Geltrú ha realitzat, i ho segueix fent, la instal·lació d'un nombre molt important de comptadors generals i boies als dipòsits generals i individuals dels abonats.

Aquest fet ha suposat el poder eliminar el sistema d'aforament i aconseguir un estalvi d'aigua. Tot i que aquesta pràctica es fa a tota la ciutat, el Projecte d'Intervenció Integral del Nucli Antic assumeix econòmicament el seu àmbit.

*Any 2007:
161 comptadors*

*Any 2008:
82 comptadors*

*Any 2009:
232 comptadors*

*Any 2010:
69 comptadors*

A CADASCÚ
EL QUE NECESSITI...

PASSA'T AL COMPTADOR
PAGARÀS NOMÉS EL QUE CONSUMEIXIS

Però també s'ha dut a terme una àmplia varietat d'activitats diverses.

Visites guiades per la Vilanova Vella

Recorregut per la Vilanova Vella més comercial i històrica, amb la visita de llocs emblemàtics del barri i comerços tradicionals.

Recuperem la història comercial

Exposició de fotografies antigues dels comerços de la zona, on es va fer una crida a la ciutadania perquè hi col·laborés. La mostra es va realitzar a La Sala.

Campanyes de comunicació i difusió dels comerços de Vilanova Vella.

La promoció és una de les principals estratègies per al desenvolupament d'una activitat comercial.

Els comerços de la Vilanova vella. La tranquil·litat d'un barri

Campanya de promoció dels comerços existents traduïda en un plànol de butxaca. L'objectiu central és fer visible la tipologia d'establiments comercials i donar-los a conèixer.

Els nostres establiments continuen oberts.

S'està treballant per millorar l'entorn i la qualitat dels establiments comercials.
Suport als comerciants per minimitzar els efectes de les obres

Laboratoris estratègics de ciutat

Sessions de treball on es tractaven temes relacionats amb l'àmbit comercial i econòmic del barri per tal de dissenyar estratègies per al desenvolupament econòmic de Vilanova Vella. Les sessions es feien entre professionals, tècnics municipals i empresaris locals.

UN PROJECTE QUE CONTINUA VIU EL 2011

Durant aquests quatre anys de desenvolupament del PINA, el Comitè d'Avaluació i Seguiment ha vetllat en tot moment per al bon desenvolupament de les iniciatives incloses en tot el projecte. En aquest sentit, han estat treballant colze a colze els diferents departaments de la Generalitat de Catalunya implicats, el Govern municipal i les entitats ubicades a la zona.

Tot i que al desembre de 2010 s'arribava a la fi de la reurbanització prevista en el Projecte d'Intervenció Integral del Nucli Antic, la feina continua aquest 2011.

Continua la rehabilitació d'edificis. En aquest sentit, cal constatar que més d'un centenar de façanes d'aquesta part de la ciutat s'hauran pogut reformar gràcies a les subvencions que s'han concedit a través del PINA.

Així mateix, el Pla d'Acció Comunitària segueix programant activitats diverses de caire social i cultural. I la dinamització del comerç de la zona continua obrint noves expectatives al barri.

Vilanova i la Geltrú, febrer de 2011

